

KATEDRA GENDEROVÝCH STUDIÍ

Fakulta humanitních studií

Oponentský posudek diplomové práce Natálie Drtinové Queer umění v Česku a na Slovensku: ukotvení a chápání queer umění

Natálie Drtinová dospěla k uvedenému tématu postupně, jak píše v úvodu své práce, a to poté, co neustále narážela na otázku, co to vlastně je queer umění. Zvolené téma je tedy velmi vhodné a záslužné, neboť se pouští do dosud nezpracované a nezmapované části nejen umění, ale i queer tematiky jako takové. Zasahuje tedy i do tematiky identity či institucí a kontinuity spojení pojmu queer a umění v Česku a na Slovensku. Sympatický je zejména rozsah výzkumného záměru, který zahrnuje kromě umělkyň a umělců také kurátorky a kurátory, filmové a jiné festivaly, umělecké skupiny a tzv. queer scénu.

„Teoretická“ kapitola (byť ji tak autorka sama nenazývá, ale svým obsahem jí v podstatě odpovídá) se dělí na dvě části. Tou první je přehled literatury, týkající se sexuálních a genderových menšin v umění. Tato část textu dobře konstituuje téma queer politiky a queer umění včetně jejich průsečíků, záslužná je zejména četnost použitých zdrojů. Autorka se však jako by zdráhá některé myšlenkové linky dotahovat a poskytovat tak odpovědi na otázky, které si klade. Podkapitola Výstavy a muzea je pak sama o sobě příliš krátká na to, aby vůbec mohla poskytnout dostatek relevantních informací.

Druhou polovinu představuje představení místní queer umělecké scény, tedy umělkyň a umělců či hlavních událostí. V textu se objevuje poměrně hodně příkladů ze zahraničí, což samo o sobě nemusí být špatné, nicméně pak zapadá jakýsi přehled o daných osobnostech a událostech v Česku, natož na Slovensku. Speciální kapitolu pak představuje „růžové publikum“, omezené na filmový festival queer filmů Mezipatra a sociálně-kulturní Prague Pride. Tato kapitola sice určitým způsobem doplňuje představu specificky konaných výstav a dalších kulturních akcí, spojených přímo s queer tematizovaných festivalů, nicméně otázka funkce a důležitosti publika zůstává načrtnuta a nezodpovězena.

Autorka tak postupně přechází do analytické části, kterou pak otevírá vybranými výstavami s výraznými tématy. Objevuje a spojuje s nimi další důležitá témata, kterými jsou homosexuální internacionála trans témata, kategorie identit a viditelnost, genderová a sexuální identita a sňatky a duhové rodiny. Je sympatické, jakým způsobem se autorka snaží pohlédnout za daná témata výstav a prohlédnout to, jakým způsobem korespondují s feministickými tématy. Po jejich přečtení však, a to je hlavní výtká tohoto posudku, není možné nabýt dojmu, že spolu nějakým způsobem komunikují a že autorka nachází odpověď na otázku, kterou si položila, co to tedy queer umění je, jako ho můžeme charakterizovat a vnímat, nakolik musí být aktivistické, zkušenostní apod.

Z hlediska metodologie není příliš jasné, jak autorka postupuje, jestli je její vzorek účelový, jaké metody používá apod. Zanechává to otázku, nakolik situaci v Česku a na Slovensku „mapuje“, kdy se některým událostem věnuje jako zástupným pro určitou skupinu či kategorii atd. Byť by bylo samozřejmě problematické hledat nějaký způsob jasné a řádové interpretace umění, způsoby, jakým o něm psát a jak ho analyzovat v rámci stanoveného cíle, existují. Částečné závěry, které autorka nabízí, by bylo navíc vhodné dále analyzovat, například snažit se vysvětlit, proč místní umělkyně a umělci řeší právě pět v práci identifikovaných témat, jak do toho zasahují různé instituce a potřeba přežití (grantová politika apod.) či obyčejná skutečnost, že některé výstavy apod. můžou vznikat na zakázku. Propojení těchto témat a jejich důsledků v práci, bohužel, chybí.

Celkově je práce psaná srozumitelným jazykem, místy ji stěžují chyby či překlepy a příliš dlouhé odstavce, do kterých se text slévá.

Autorka nicméně prokázala schopnosti samostatně zpracovat dané téma a analyticky myslet, práce splňuje požadavky, kladené na magisterskou diplomovou práci.

Na základě výše uvedeného práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její **hodnocení mezi stupněm velmi dobře až dobře** v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze, 20. 9. 2020

Iva Baslarová